

ПРИНЦИПОВІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Прибуток підприємства в умовах ринкової економіки відіграє особливо важливу роль – є основним спонукальним мотивом будь-якого виду бізнесу, головною кінцевою метою підприємницької діяльності. Управління прибутком необхідно розглядати з позиції взаємозв'язку основних процесів управління, а також з позиції об'єкта управління.

Аналізу основ управління прибутком присвячені роботи Л.К. Баканова, І.П. Житної, Л.А. Костирко, Л.О. Савицької та ін. Науковці вважають, що аналіз прибутку являє собою процес дослідження факторів, умов і результатів формування і використання прибутку з метою надання особі, що приймає управлінське рішення. Аналіз прибутку здійснюється в різних формах у залежності від різних класифікаційних ознак: часу проведення, суб'єктів аналізу, об'єктів аналізу, обсягу дослідження та інших.

Управління – це процес, спрямований на досягнення визначеного результату, заданої мети. При високому рівні прибутку підприємство не лише виживає, але і розвивається, що призводить до позитивного розвитку економіки держави в цілому, а значить, саме прибуток слід розглядати як одну з основних цілей організації, що досягається в процесі планування, організації, мотивації і контролю.

Організація управління прибутком підприємства проявляється в різних формах. Спираючись на твердження, що все-таки прибуток є основною метою і мотивом підприємницької діяльності, виникає необхідність в удосконаленні існуючих інструментів управління прибутком чи розробці нових. Інструмент управління не може бути розрізненим набором методик і розпоряджень і знаходиться у відриві від реальних задач виробництва. Забезпечення ефективного управління прибутком підприємства визначає ряд вимог і правил, висунутих до цього процесу. Основні правила, що повинні дотримуватися при прийнятті управлінських рішень різного роду і на відповідних рівнях, представляють собою принципи управління.

Поняття принцип трактується як основний погляд на речі, вихідні положення теорії. Реалізація принципів, цілей, пріоритетів і політики підприємства здійснюється за допомогою відповідних робочих методик, інструкцій, положень, нормативів, які на основі єдності принципів їх підготовки групуються у пов'язаний між собою реальний механізм управління. Досягається довгострокова злитість конкретних методів і форм управління. Розрізняють наступні принципи організації управління: функціональний (професійно спрямований), кількісний, просторовий і часовий. На їх основі будуються як загальні, так і конкретні (характерні для окремих підприємств, притаманні певній сфері діяльності) принципи управління.

Принципи управління прибутком залежать від багатьох факторів, головними з яких є особливості галузевої приналежності, спеціалізація підприємства, його організаційна форма і форма власності, цілі стратегічного розвитку й етапи реалізації стратегії і т.д. Це зумовлює поряд з використанням загальноприйнятих принципів управління прибутком необхідність розробки особливих принципів для кожного конкретного підприємства індивідуально, ґрунтуючись на системному підході і комплексному аналізі його діяльності. Дослідження принципів управління дозволяє застосовувати обмірковані, аргументовані дії і рішення при розробці інструментів управління прибутком.

У якості основних ми виділяємо наступні групи принципів: загальносистемні: комплексність, системність, об'єктивність, динамічність, безперервність, оптимальність, конструктивність; принципи управління розвитком: принципи розвитку систем, принципи моделювання підприємств, принципи прийняття управлінських рішень, принцип синергізму; стратегічні принципи: концентрація зусиль, баланс ризиків, співробітництво; принцип використання стратегічного моніторингу передбачає постійне спостереження і контроль за реалізацією і динамікою життєвого циклу стратегії; принцип забезпечення і підтримки диверсифікації стратегії підприємства постійно відслідковує і підготовлює альтернативні варіанти окремих стратегій і портфелів стратегій.

Прибуток настільки складний, багатоаспектний економічний об'єкт, який залежить від впливу великої кількості факторів, що система формування і розподілу прибутку має об'єднувати всі підходи, однак особливу увагу слід приділити комплексному, системному і ситуаційному підходам. Це зумовлено складністю ринкових відносин і необхідністю враховувати крім основних факторів виробництва, ризикові ситуації і зовнішні загрози.

Можна зробити висновок, що управління прибутком має велике значення для підприємства і покликано виконувати стимулюючу функцію його діяльності, необхідно застосовувати дієві інструменти управління основані на наукових підходах і принципах.

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД МІЖНАРОДНОЇ КРИЗИ 2008-2009 РОКІВ

Ризик, як неминучий супутник прийняття управлінських рішень, отримав своє визнання в економічній науці лише в 40-х роках. Американські вчені Дж. Фон Нейман та О. Моргенштерн почали розвивати цю тему і